20 ՓԱՐԱ.

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել առ Խմբագրութիւն Արեւելք օրագրի Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنده

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	130
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԸՄԲՈՍՏ ՔԱՀԱՆԱՅՆԵՐ

«Կրօնական ժողովն որոշեց գրել Մշոյ առաջնորդական տեղապահ Տ. Վարդան վարդապետին որ երրորդ անգամ ազդարարէ Տ. Բարսեղ քահանային՝ անյապաղ ուղեւորիլ ի Կ. Պոլիս, և ծանուցանել թէ կարգալոյծ պիտի ըլլայ՝ եթէ դարձեալ անհնազանդ գտնուի։

«Կրօնական ժողովն որոշեց գրել Աղեքսանդրիոյ Թաղական խորհուրդին՝ որ Գըներալցի Տ. Թադէոս քահանան կարելի եղած միջոցներով Կ. Պոլիս ղրկէ։

Երկար պիտի ըլլար, եթէ ուզէինք մէկիկ մէկիկ առաջ բերել այն բոլոր որոշումները որոնք կը պատկանին ըմբոստ քահանաներու ուղղուած ազդարարութիւններուն։ Երկու որոշումները միայն զորս յիշեցինք, տրուած են վերջին նիստին, որուն խորհրդակցութեանց յատկացուած ժամերուն մէկ մասը նուիրուեր է, կամ աւելի ճիշդը՝ զոհուեր է անոնց խնդրին. այդ միեւնոյն գումարման մէջ լսուեր են Օրտուի Տ. Եղիշէ քահանային բացատրութիւններն և հրամայուեր է անոր՝ իր թեմը վերադառնալ ու շարունակել պաշտօնը. եղբայրական սիրով վարուելով իր հոգեւոր պաշտօնակիցներուն հետ։ Ահա՛ քահանայ մը որ խուլ չի մնար Պատրիարքարանի կողմէ իրեն ուղղուած հրաւէրին, և փոխանակ իր շուրջը յարուցուած հակառակութիւններն արծարծել ուզելու կամ զինքը պաշտպանողները գրգռելու, լռիկ մնջիկ Պոլիս կուգայ, կրօնական ատենին կը ներկայանայ, կ'արդարացնէ իր արարքը ու հրաման կը ստանայ իր տեղը վերադառնալ՝ շարունակելու քահանայագործութիւնը։ Եթէ նոյն համակերպութիւնը ցուցնէին նաեւ Մուշի Տ. Բարսեղը և Աղեքսանդրիոյ Տ. Թադէոսը, հարկ չի պիտի մնար առաջինը «կարգալոյծ ընելու» սպառնալիքին ու երկրորդը «կարելի եղած միջոցներով» ճանբայ հանելու հրամանին։ Կրօնական ժողովը կատարելապէս իրաւունք ունի այս ծայրայեղ տնօրինութիւններն ընելու, երբ կը տեսնէ թէ իր քանիցս հայրաբար կրկնած հրաւէրներէն յարգուիր ու իրեն դէմ անհնազանդ կը գտնան երկու հեռաբնակ եկեղեցականներ, և անոնք ալ քահանայ։ Ի՞նչ է ադոնց արարքը. մեզ չի պատկանիր քննել, նոյն իսկ եթէ մանրամասն ծանօթութիւն ունենայինք։ Կրօնական ժողովը ձեռնհաս ատեանն է զանոնք դատելու, և երբ առաջնորդական շրջանակի մը մէջ յարուցուած քահանայական խնդիրն այն աստիճան կը սաստկանայ որ կարելի չըլլար հաշտարար կարգադրութեամբ վերջ տալ անոր և առաջնորդը կամ առաջնորդական տեղապահը անզօր կը գտնուին խօսք հասկցնելու երկու կողմին ու մանաւանդ ենթակային, կը տեղեկագրուին ի Պատրիարքարան. Կրօնական ժողովն այն պարագային մէջ միայն անձամբ ներկայանալու հրաւէր կուղղէ գաւառացի քահանային, երբ իր յորդորներն անլսելի կը մնան կամ կարելի չըլլար եզքի մը փլասոր բանակցութեամբ։ Ինչո՞ւ չեն գար, եթէ վստահ են իրենց արդարացման վրայ, ու կը հարկադրեն կրօնային իշխանութիւնը՝ խիստ միջոցներու դիմել ակամայ։ Հերիք չէ որ այդ աճպարէներ իրենց գտնուած տեղին մէջ վէճ ու գժտութիւն կը յարուցանեն եկեղեցիներու և գիւղերու շուրջը, զանոնք վարող մարմինները վհատեցնելու աստիճան, և պէ՞տք էր որ կեդրոնին ալ տաղտուկ պատճառէին։ Եթէ այլ եւս հնութեան կարգը դասուած է «եթեալ գայցես ի Պատրիարքարան» բանաձեւը, որ զգացունել կուտար թէ փալախան պատրաստուած է, բարքերու ազնուացման ու բարեփոխման հետեւանքով է. բայց երբ քահանայ մը, օրինակի համար, քաղաքավար ոճով խմբագրուած հրաւիրագիր մը կը ստանայ, ինքն ալ նոյն բարեկրթութեան հետեւելով՝ անձամբ պատասխանելու է այդ հրաւէրին, ուր որ ալ գտնուի, Պոլիս, Մուշ կամ Աղեքսանդրիա։ Եկեղեցական կարգապահութեան ամենէն տարրական կանոնն է այս, ուսկից շեղողը ինքնին դատապարտելի կը դառնայ։

Անցեալները ծանուցինք թէ Գըներալցի Տ. Թադէոս քահանային արարքը ու յամառութիւնը պատճառ եղած էին որ Եգիպտոսի առաջնորդը Գահիրէ վերադառնայ Աղեքսանդրիայէն ուր կը գտնուէր օդափոխութեան համար։ Հիմակ ալ կիմանանք թէ վաղը ճանբայ կելլէ՝ Պոլիս գալու համար. եթէ այս ուղեւորութեան շարժառիթը անձնական տկարութիւն է մասամբ, ապահովապէս Աղեքսանդրիոյ քահանային խնդիրն ալ իր բաժինը ունի։ Ո՞ւր կերթայ վերջը, երբ այսպէս առաջնորդները հարկադրուին տեղափոխուիլ՝ քահանաներուն անշարժութեան պատճառաւ.

Տ.

ՇՐՋԱԶԳԵՍՏԻ ՄԸ ԳԻՆԸ. — Ադելինա Բադդիի ամուսինը, Նիքոլինի, ամերիկեան թերթի մը միջոցաւ կը փութայ հասարակութեան գաղափար մը տալ իր կնոջ շրջազգեստներուն արժէքին վրայ։ Հռչակաւոր երգչուհին վերջին անգամ Շիքակոյի Թատրոնին մէջ Թրավիաթան ներկայացուցած ատեն քօստիւմ մը հագած էր որ 200,000 անգլ. ոսկի կարժէ եղեր, այսինքն հինգ միլիոն ֆրանք։ Այդ շրջազգեստ զարդարուած է 3700 թանկագին քարերով, որոց իւրաքանչիւրը վեց քրաթէն պակաս չեն կշռեր։

ՎԻՃԱԿԱԳԻՐ. — Բարիզի քաղաքապետութեան հրատարակած վիճակագրէն կ'երեւայ որ, նախորդ շաբթուն ֆրանսական ոստանին մէջ պատահած մահերու թիւն է 890։ Կնքուած են 398 ամուսնութիւններ, և 1106 տղաքներ ծնած են (594ը մանչ և 512ը աղջիկ) որոնց 767ը օրինաւոր ու 339ը ապօրինաւոր։

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

Դիտուած է որ շատ անգամ ծնողքներն են որ, առանց գիտնալու, առանց զգալու, բարեմտաբար, պատճառ կ'ըլլան իրենց զաւակներուն բարոյական ու ֆիզիքական անկման։ Սէրը որ կը տիրէ իրենց սրտին մէջ, կոյր առաջնորդ մը կ'ըլլայ. կը դրդէ զիրենք որ ամենէն գէշ չարիքներն հասցնեն իրենց զաւկըներուն, առանց զգացընելու այն քողածածուկ, անյայտ մոլորումն, որուն կ'առաջնորդեն մատաղ ու անփորձ միտքերը։ Երբեմն հայր ու մայր, նոյն զգացումներով լցուած, հաւասար միաբանութեամբ այս աւերը կը գործեն իրենց զաւկին վրայ. երբեմն սակայն, բարեբախտաբար, այս երկու սիրելի էակներէն մէկը, ըստ երեւոյթին նուազ խղճահար, նուազ զաւակասէր, կուզէ չքացնել աղիտաւոր ազդեցութիւնը զոր միւսը կուզէ առաջ բերել որդւոյն վրայ։ Հայր մը որ ամեն բան թոյլ կուտայ իր զաւկին, արձակ համարձակ ընթացքի մը ներողամիտ կը գտնուի, փոքր տարիքէն չուզեր անոր մէջ սպանել չար բնազդները, չուզեր ու յայրոյթ զգացումները, որոնք ֆիզիքականին հետ կը վնասեն նաեւ մտքին առողջական բողբոջումին, կեանքը կազդուրող ու կազմը առողջացնող պայմաններուն։ Պատանեկան ապերասան կեանք մը կը նմանի սանձարձակ ձիու մը որ աչքը գոց կը խոյանայ՝ չիտակ վտանգներուն դիմացը, քանի մը ոտքէ կանգ չառնելով, զինք բռնելու համար դիմացն ելլողները տապալելով։

Միշտ կորսուած է այն հայրը որ ըսած է իր զաւկին.

—Զաւակս, ուզածդ ա՛ս է, առ, ուրիշ ինչ որ կուզես ըսէ, ես քեզի համար աշխարհք եկեր եմ։

Մեր ռամիկ դասուն մէջ համոզում մը գոյացած է թէ հայր մը զաւակասէր ըլլալու է. ու ասոր ալ պայմանը սա է որ հայր մը կամ մայր մը միշտ կատարէ զաւկըներուն փափաքները, չարգիլէ զանոնք, չզէ, սիրէ, պագնէ։ Եթէ երբեք գտնուի մէկը որ ասոր հակառակ վարուի, կ'ըսեն.

—Վա՜յ, ինչ քարսիրտ մարդ է, ասանկ զաւա՞կ նայիլ կ'ըլլայ։

Այս աւերիչ կրթութեամբ մեծցած տղայ մը շատ դժուար չէ գուշակել թէ ինչ պատուհաս կը դառնայ յետոյ իր վրայ խենդեցող ծնողացը գլխուն. միտքը թափուր, սիրտը չար բնազդներով լցուած, կուզէ շարունակուած տեսնել այն հեշտ կեանքը որով մեծցած էր։

Մայր մը, որ յոյժ զաւակասէր դասակարգէն ըլլալով՝ վերոյիշեալ ձեւով կրթած էր իր տղան,—որ հիմակ ճիւաղ մըն էր դարձած,—գլուխը ծեծելով կանիծէր զայն, մէկիկ մէկիկ կը թուէր այն հազարումէկ անհամտուտ զուրգուրանքները, այն անսահման սէրը որով մեծցուցած էր այդ ապերախտ զաւակը։ Տղան կը հատուցանէր այժմ՝ իր հօրմէն ու մօրմէն տեսած բարիքները։ Արդար փոխարինութիւն։

Սակայն երբեմն աղէտը շատ ծանր կ'ըլլայ, ընկերային սխալ մը երեւոյթը կառնէ։ Երիտասարդ մը, զոր պատանեկան տարիքէն ճանչցայ և որ անցեալները մեռաւ, ինծի համար թշուառ զոհերէն մէկն է այս սխալին։

Զորս զաւակներուն կրտսերն էր, ու այս պատճառաւ իսկ հօրն ու մօրը enfant gâté՝, զգուանքի միակ առարկան։ Տղան օժտուած էր իմացական կարողութեամբ, և դեռ այն տարիքին մէջ, ուր շատեր աշխարհքէն ու կեանքէն անգիտակ են, ինք մտքի տարօրինակ կանխահասութեամբ մը ամեն բանի խելք կը հասցնէր։ Հայրը, ծայրայեղ հաճոյակատարութեամբ, իր գրպանը բացած է սիրասուն զաւկին առջեւ. լիաբուռն կրնայ մէջէն դրամ առնել, ուզածին պէս վատնել։

Ինչպէս ըսի, տղան խելացի էր, մեծ տրամադրութիւն ունէր բան սորվելու, աշխատելու, միտքը մշակելու. բայց երբ տեսաւ իր ափը լեցուած այդ դրամը, և այն բազմապիսի հաճոյքներն զորս այդ դրամով կրնար վայելել, ետ կեցաւ իր առողջ ու փրկաւէտ գիտումներէն զորս մտադրած էր։ Դեռ դպրոցը, սկսաւ գինետուններն և այլոց յաճախել, հացկատակներէ շրջապատուած, որոնք քաջալերեցին իր ընթացքը։ Բնութեամբ սաստիկ զգայնոտ, դիւրագրգիռ և հաճոյամոլ, սկսաւ մսխել սպառել իր տաք և գինոյ կեանքը. երագոյ մը եղաւ, շուայտութեանց մէջէն վազեց ինչպէս հոծ մրրիկ մը մէջէ, ուր անգիտակցաբար կը յառաջանար։ Ծնողքը, կոյր, անզգայ, շարունակեցին գգուել փայփայել իրենց զաւակը, որ գլխիվայր ինկած էր մոլութեան վիհը, դուրս չելլալու համար։

Հէք երիտասարդը, չարաչար նպաստաւորուած իր ծնողքէն, չը տեսաւ անոնց ընթացքին [illegible], ոտքերը թանձր տիղմին մէջ կառչած էին. անկից ազատելու համար ըրած ամեն մէկ շարժման աւելի թաղուեցաւ, աւելի մերձեցաւ ու եկաւ վայրկեան մը ուր գարշելի տիղմը մ'լ մինչեւ ճիտը հասաւ. Մարմինը ջախջախուած, սիրտը փտած, հոգին վատթարացած էր, ազատում չկար. կորսուած էր խեղճը. գիշեր, ստրջանքի ողորմ նայուածքներ պտըտցուց շուրջը. ծնողքը հոն էին, իրենց զաւկին ձեռք կարկառելու անկարող, սիրտերնին արիւնոտ, իրենք ալ զղջացած, դառնացած։

Մեռաւ երիտասարդը՝ միտքէն անշուշտ անէծք կարդալով ծնողացը որոնք բերած էին զինքը վաղահաս մահուան դուռը, անխորհուրդ միջոց մը տալով իր ամեն քմահաճոյքներուն, չը փորձելով զսպել սանձել իր կիրքերը ու չափաւորել իր պահանջումները։

Ասոր պէս շատ օրինակներ կրնան առաջ բերուիլ, առաւել կամ նուազ տարբերութեամբ, բայց միեւնոյն պատճառէ առաջ եկած, ու միեւնոյն ցաւալի արդիւնքին յանգած։

Ուրեմն ծնողքներն են շատ անգամ յանցաւորները երբ իրենց զաւկները թըշուառ կ'ըլլան ու ժամանակէն առաջ գերեզմանին սեւ հողը կը դրկեն կը պագնին, փոխանակ միտքով ու մարմնով առողջ երիտասարդութիւն մը ու կորովի սերունդ մը հասցնելու։

Ե.

ԴՊՐՈՑԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բ. ՎԱՐԻՉԻ ՀԱՐԿԱՒՈՐ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔՆԵՐ

Ուսուցիչէն իբրեւ վարիչ պահանջուած առաջին հանգամանքը կամ դպրոցը կառավարող զօրութեան առաջին տարրը քաջ հմտութիւնն է, —տիրական—ո՛չ հարեւանցի—և թարմ ծանօթութիւն աւանդելի առարկաներու։

Ընդունուած է թէ ասիկա յաջող կըրթութեան էական պայման է, սակայն քիչեր կրնան յստակօրէն տեսնել այն կենսական յարաբերութիւնը զոր ունի ասի՝ դպրոցը դիւրութեամբ կառավարելու գործին հետ։ Ամեն ինչ որ աշակերտաց ուսուցչին վրայ ունեցած վստահութիւնը կաւելցնէ, արտաքոյ դպրոցի զսպումի պէտքը կը նուազեցնէ, և ամեն ինչ որ կը նուազեցնէ անոնց վստահութիւնը, այդ զըսպումին պէտքը կ'աւելցնէ։ Ասիկա այնքան բացայայտ սկզբունք մ'է, որ պարզ ցուցումէ աւելի բան չի պահանջեր։ Վստահութիւնը ստոյգ հիմն է զուարթ հնազանդութեան—աշակերտի կամքին արագ զիջումը վարժապետին կամքին. ուստի որչափ որ վստահութիւնը կ'աճի, արտաքին զսպումի պէտքը կը նուազի, և որչափ որ վստահութիւնը կը նուազի, արտաքին զըսպումի պէտքը կ'աւելնայ։

Ուրիշ բաներ հաւասար ըլլալով, աշակերտաց վարժապետին վրայ ունեցած վստահութիւնը աւանդուած դասերուն իր ունեցած հմտութեան թարմութեան ու ճոխութեան հետ կ'իյնայ կամ կը բարձրանայ։ Պատճառը յայտնի է. Վարժապետը կը կենայ դպրոցին մէջ գլխաւորապէս իբրեւ ուսուցանող և ամենէն դեռատի աշակերտին խելքը իսկ բաւական է տեսնելու թէ վարժապետը պարտի գիտնալ ինչ որ ուսուցանել կը ջանայ։

Հիմնական և ճիշդ ծանօթութիւնը կը շահի աշակերտաց վստահութիւնն և յարգանքը. սակայն տգիտութիւնն ու անճըշդութիւնը վստահութիւնը կը կործանեն եւ արտաքին զսպումի առիթները կը բազմապատկեն։

Տիրական և թարմ ծանօթութիւնը ոչ միայն կը շահի աշակերտաց վստահութիւնը, այլ եւ կը զարթուցանէ շահագրգռութիւն, կը գրաւէ ուշադրութիւն և ուսանողութեան մէջ ժրաջանութիւնը կ'ապահովէ։ Վարժապետին շահագրգռուիլը աշակերտաց մէջ շահագրգռում կը ծնի, անոնց շահագրգռումը կ'ապահովէ ուշադրութիւն, և շահագրգռում ու ուշադրութիւն կ'երաշխաւորեն ժրաջանութիւն եւ յառաջդիմութիւն. այս կերպով է որ վարժապետին հմտութիւնը ազդեցութիւն կ'ունենայ աշակերտաց վրայ իրենց բոլոր յարաբերութեանց և պարտաւորութեանց մէջ, և մէկ առմամբ կ'ստեղծէ այն պայմանները որոնք կարգապահութիւն յառաջ կը բերեն։

Գտնուած են վարժապետներ որոնք սովորաբար կառավարելու կարողութիւն նկատուած բանին մէջ տկար ըլլալով հանդերձ, իրենց ծանօթութեան յստակութեամբ, թարմութեամբ ու լեցունութեամբ դպրոցական ստուար կարգեր կառավարած են հեշտիւ։

Շատ վարժապետներ դպրոց կառավարելու մէջ կը տկարանան իրենց հմտութեան անբաւականութեամբ քան ուրիշ ո՛ և է պատճառաւ։ Հմտութիւնը դպրոցը կառավարող զօրութիւն է։

Դպրոցական փորձառութիւնը լեցուն է լուսաբանութիւններով։ Վարժապետ մը դպրոց մը կը մտնէ և իր հաճելի կերպերով լաւ տպաւորութիւն մը յառաջ կը բերէ աշակերտաց մտքին վրայ և շուտով կը շահի անոնց վստահութիւնը։ Առաջին եօթնեակը դեռ չ'աւարտած, աշակերտներէն մին թուաբանական խնդիր մը ներկայացնելով՝ ասոր լուծումը կը խնդրէ իրմէն, վարժապետը սխալ կը լուծէ զայն։ Իր այս անյաջողութեան լուրը կը տարածուի իսկոյն բոլոր աշակերտաց մէջ, և ուրիշ փորձեր ալ կը հետեւին անոր, մինչեւ որ կը հասկցուի թէ այս վարժապետը թուաբանութեան դաս տալու կարողութիւն չունի։ Վերջը ի՞նչ կ'ըլլայ։

Այսպիսի յայտնութենէ մը ետքը եթէ վարժապետը դիւրութեամբ կառավարէ դպրոցը, ասի պիտի ըլլայ ուրիշ ուղղութեանց մէջ ցոյց տուած աւագ կարողութեան շնորհիւ։

Ընդհանրապէս, շատ ուսուցիչներ շահած են աշակերտաց յարգանքն ու մինչեւ իսկ սքանչացումն իրենց հմտութեան լեցունութեամբ և աւանդուած առարկային վրայ իրենց ցոյց տուած շահագրգռութեամբ։

Տարիներ առաջ երիտասարդ մը հրաւիրուեցաւ փոխանորդել վարժարանի մը տնօրէնին որ մարմնական տկարութեան պատճառաւ երկու ամսուան բացակայութեան թոյլտուութիւն ընդունած էր։ Երիտասարդին լիուլի տեղեկութիւն տրուեցաւ իր նոր պարտաւորութեանց նկատմամբ։

Երեկոյին խնամով պատրաստեց, ինչպէս ինք կը կարծէր, յաջորդ օրուան բոլոր դասերը և առաւօտուն մեծ վստահութեամբ դպրոց մտաւ։ Առաւօտեան պաշտամունքէն ետքը, կարգերը կանչուեցան և ի մեծ զարմացում իրեն, երեւցաւ իր առջեւ կարգը բնախօսութեան դասին—ճիւղ մը որուն բոլորովին օտար էր։

Մեր շուարած պարոնը նստաւ իր աթոռին վրայ, բացաւ գիրքը և աչքերը սեւեռեց օրուան դասին վրայ, սկսաւ հարցումներն ուղղել և ցուցամատը դնել կարգաւ պատասխաններուն վրայ, որպէս զի բան մը չի վրիպի իր տեսութենէն։

Այս դէպքը յոյժ կարեւոր դաս մը կը թելադրէ։ Երբ երիտասարդ տնօրէնը այդ կէս ժամու ճգնաժամը ապահովապէս անցուց, որոշեց իր այդ տեղ պաշտօնավարութեան երկու ամիսներուն մէջ դասախօսել առանց կարգին առջեւ գիրք բանալու. իր այս որոշումը պահեց։ Ոչ միայն տիրացաւ աշակերտաց դասագրքին պարունակութեան, այլ և նոյն նիւթին վրայ ուրիշ գրքեր կարդաց, տեսակցեցաւ բժիշկներու հետ և մինչեւ անգամ սկսաւ բաղդատական բնախօսութիւն ուսանիլ։

Ասոր արդիւնքն այն եղաւ որ, ինքը ամեն օր կը կենար իր կարգին առջեւ «բնախօսութեամբ լեցուած» և այս լիութենէն օրուան նիւթին վրայ կը դասախօսէր մեծ խանդավառութեամբ։ Ուրիշ ճիւղերու մէջ նմանօրինակ պատրաստութիւններ կը տեսնէր, թէեւ բաղդատմամբ քիչ, վասնզի բնական էր անոնց, սակայն «յաղթանակեց դպրոցին՝ բնախօսութեամբ» ինչպէս ինք սովոր էր ըսել։

Այդ մեծ վարժարանն երկու ամիս կառավարեց առանց մարմնական պատժոյ դէպքի մը,—բան մը որ այդ օրերուն մէջ անսովոր էր—և երկու ամիս ետքը բարձրագոյն վարժարանի մը տնօրէնութեան պաշտօնին հրաւիրուեցաւ։

Այս երիտասարդ տնօրէնին փորձառութիւնը բացառութիւն մը չէ։ Շատ ուսուցիչներ իրենց խորին հմտութեամբը լաւ դիրքեր ապահոված են, ոչ թէ միայն վարժարանի մէջ ստացուած հմտութեամբ, այլ նաեւ օրական ընթերցումով ճոխացած ու թարմացած հմտութեամբ։ Դասարանի մէջ հաղորդուած ծանօթութիւնը պարտի ըլլալ թարմ ծանօթութիւն։

Ս. Մ. ԴԱՍԱՊԵԱՆ

Մնացեալը վաղուան թուով։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»ի (69)

ԺԻՒԼ ՏԸ ԿԱՍԹԻՆ

ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԵՐԻԱՆ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Դղեակը Բժշկութիւնը միայն կը պաշտպանէր. իր ազգականներն ալ ոչ պիտի բերէին։ Զուգեց աւելի երկար ատեն մարքիզն ուրախացնել իր վշտին և յուսահատութեան տեսարանով, մոլեգնութեան նոր տագնապով մը արդարացնել բժիշկին քննութիւնը... Յետոյ յոյսը դրած էր տոքթէօր Պեալոյի վրայ՝ զինքն ազատելու համար... Համակերպեցաւ։

Գործակատարը Պէք-տը-Բանաւին և Մեծփորին դարձաւ,—և ասոնք առաջացան բռնելու համար Բօլինը։

Այս շարժումը տեսնելով մանկամարդ կինն, հակառակ հանդարտ մնալու իր որոշման, չկրցաւ զարշանքի սոսում մը զսպել։ Ձայնով մը ըսաւ.

—Մի՛ դպցնէք ինծի, ըսաւ, մի՛ դըպցնէք ձեր ձեռքերն որոնք այնքան գէշ են որքան ձեր տէրերուն ձեռքերը։

Յետոյ դրան սեմէն անցնելու պահուն, մարքիզին դարձաւ.

—Զգուշացէ՛ք, տի՛կին մարքիզ, ազգականս, ձեր ըրածին վրայ զղջալէ։ Թե րեւս օր մը անիծէք այս ժամն որուն յիշատակն արիւն արցունք թափել պիտի տայ ձեզ։

Թշուառականն հեգնական ժպիտ մը արձակեց։ Բօլին անհետ եղաւ։

Քանի մը վայրկեան ետքը՝ կառքի թաւալում մը լսուեցաւ։

Պ. Լանժէն սրահ մտաւ։ Պ. տ'Իրվուար մօտեցաւ։

—Այս եղաւ, մրմնջեց։ Հիմակ միայն տոքթէօր Պեալոյին հետ պիտի դրաղինք, յետոյ պարոն մարքիզը պիտի կրնայ հանգիստ քնանալ, անցեալը պիտի ջնջուի։

ԻԳ.

Առտու մը, Պէլֆէօյի աւանին մէջ գըռայ մը շրջեցաւ. տոքթէօր Պեալօ սպանուած էր գիշերն, իր ագարակին հետ։ Կին մը որ առտուն սովոր էր կաթ տանելու, տեսնելով որ չեն պատասխաներ իր զանգակին և Պրիժիթը քնացած կարծելով, տան շուրջը դարձած էր իր կաթնամանը դնելու համար պատին վրայէն պարտէզին մէջ, ինչպէս կը պատահէր շատ անգամ։ Արդ. պարտէզին կողմը մասնաւոր բան մը զարկած էր իր աչքին։

Գետնայարկին դուռը կռնկի վրայ բաց էր։ Ուրեմն տունէն դուրս ելած էին։ Պօռաց կանչեց, նորէն զանգակը զարկաւ, այս անգամ պարտէզին կողմէն։ Պատասխան չկայ... Որոշեց առնել քալել, բայց հարցուց դրացիներուն թէ չէի՞ն տեսած օրիորդ Պրիժիթը. մտածելով որ ագախինը թերեւս դուրս ելած կ'ըլլար, և բացասական պատասխանին վրայ, սկսաւ մտահոգիլ և դիմացն ելլողներուն հաղորդել իր մտատանջութիւնը։ Քանի մը վայրկեան ետքը տասնի չափ հետաքրքիրներ խմբուեցան բժիշկին տանն առջեւ, որուն փողոցին վրայ նայող ճակատը փակուած կը մնար... Ժամն իննին մօտ էր... Երբեք Պրիժիթ և իր տէրն այդքան ուշ չէին ելլար... Նորէն զանգակն հնչեցունելու որոշեցին։ Ոչինչ։ Այն ատեն սկսան լրջօրէն վախնալ։ Մտածեցին որ անպատճառ բան մը պատահած էր տոքթէօրին. թէ հիւանդ էր, զուցէ մեռած։

Բայց Պրիժի՜թ։ Պրիժիթ ալ ուրեմն հիւանդ էր կամ մեռած։ Տարօրինակ բան կ'ըլլար և մեկնութիւնները կը շարունակուէին։ Սակայն ոճրի մը գաղափարը դեռ ոչ ոք ունեցած էր։ Պէլֆէօյի անդորր գիւղին մէջ այնքան հազուադէպ էին ոճիրները... Յետոյ ինչո՞ւ սպանէին տոքթէօրը։ Պ. Պեալոյի հարուստ չըլլալը ծանօթ էր։ Թշնամի չունէր, կեանքը ծառայութեան մատուցանելու նուիրուած ըլլալով, և աւանին մէջ ամեն մարդ կը յարգէր, կը սիրէր զայն։

Սակայն յամառ լռութիւնն ամենքը կը հետաքրքրէր։ Անշուշտ արտասովոր դէպք մը պատահած էր տոքթէօրին տունը։ Հետաքրքիրներուն թիւը զլալապէս կ'աւելնար։ Մարդ ղրկեցին գիւղապետին օգնականին, վասնզի գիւղապետը բացակայ էր։ Այս պաշտօնեան իմանալէ յետոյ եղածը, իր վրայ առաւ տան մէջ մտնել երկու երեք հետաքրքիրներու հետ, որոնք ընտրած էր իրեն ընկերանալ։

Միւսները կեցած էին պարտէզին պատին առջեւ, և հոն լուրերու կը սպասէին տեղեկութիւններ տալով խռնուողներուն և իրենց քով եկողներուն, որք հետաքրքրուելով հոն կը հաւաքուէին համախմբում մը տեսնելով...

Փոխ-գիւղապետն ու իր ընկերները տան մէջ էին։ Գետնայարկն անկանոն բան մը չզարկաւ իրենց աչքին։ Խոհանոցն անկարգ չէր, նոյնպէս ճաշասրահն ալ։ Միայն զարմացան պարտէզին դուռը բաց տեսնելով... Ապակեպատ դուռ մ'էր, զոր մղլակով միայն կը գոցէին, երկրին մէջ չարագործները շատ քիչ ըլլալով... Մտածեցին որ տոքթէօրը պարզապէս իր պարտէզն էր, ինչպէս նաեւ Պրիժիթը, և աւելի հեռուն չգացած, պարտէզն աչքէ անցուցին...

Ոչ ոք... Փոխ-գիւղապետին ընկերացող մարդոց մէկը գետնակին կողմը պատին վրայ նշմարեց վեր ելլալու նշաններ։ Բաղեղը ճմլուած էր, ճիւղեր բրցուած էին և նոյն իսկ քարեր թաւալած էին ճամբուն վրայ։ Յետոյ նոր պեղուած արտի մը վրայ քայլի նոր հետքեր գտան։

Անձկութիւն մը սեղմեց ամենուն սիրտը և փութացին տուն, հիմակ տխուր նախազգացումներով լցուած... Հազիւ ոտք կոխած էին վերնադուռնակին առաջին աստիճանին՝ երբ մէկն ըսաւ թէ հեծիւններ ու կոծեր լսեց... Ականջ դրին... Ոչինչ... Պատրանք էր անշուշտ։ Տօքթէօրին առաջին յարկը կը նստէր։ Հոն ելան։ Սենեկին դուռը զարկին։ Բնաւ պատասխան։ Փոխ-գիւղապետը բացաւ դուռը, բայց նոյն վայրկենին ետ ընկրկեցաւ սոսկումի աղաղակ մը արձկելով։

Ահաւելի տեսարան մը պարզուած էր աչքերուն... Սենեակը տակնուվրայ էր, կահերը ջախջախուած, փարագոյրներուն և բազկաթոռներուն վրայ արեան հետքերով... Անլուր աւարառում մը... Տոքթէօր Պեալօ չուանով փաթուած էր անկողնին ոտքին կողմը արեան կոհակի մը մէջ թաղուած։

Սոսկումի բացագանչութիւն մը բարձրացաւ, յետոյ վազեցին օգնութիւն հասցնելու խեղճ մարդուն, եթէ դեռ ժամանակ կար, բայց արդէն սառած էր։ Մահը ժամերէ ի վեր վրայ էր հասած։

Իսկ աղախի՞նը... Նոյն բախտին վիճակուած ըլլալու էր։

Վազեցին անոր սենեակն, երկրորդ յարկը. գժբախտ պառաւին մարմինը գտան անկողնին վերեւը, սառած։ Խեղճ կինն անշուշտ զարնուած էր այն պահուն երբ օգնութեան կը հասնէր տիրոջը։

Շնչելով էր, և աչտանակ մը, զոր անշուշտ ձեռքը կը բռնէր, նրբանցքին մէջ էր թաւալած, և կը տեսնուէր այն տեղն ուր մոմ մարած էր. տախտակամածը սեւցած ու այրած էր։

Ապշութեան և յուզման առաջին վայրկեանն անցնելէ յետոյ, ջանացին իրողութիւնն հասկնալ... Ծածկոցներ ձգած էին երկու դիակներուն վրայ, զորս թողած էին ուսկից որ գտած էին, դատական քննութեանց չվնասելու համար։

Ամենուն համար, առաջին ակնարկով, ոճրին շարժառիթը գողութիւնն էր։ Ասիկա կը հետեւէր տոքթէօրին սենեկին մէջ գիտուած խառնակութենէն, ուր բոլոր կահերը խուզարկուած էին, բոլոր գզրոցները գետինը տարածուած էին, կոտրտած, ջախջախուած։ Արագ, տենդոտ խուզարկութիւն մը, իբր թէ եղեռնագործ ձեռքերը բան մը փնտռած էին զոր չէին գտած... Ի՞նչ առած էին։

Ստակ անշուշտ, բայց յայտնի չէր թէ տոքթէօրն ինչ գումար կրնար ունենալ իր տունը։ Պրիժիթի սենեկին մէջ բան մը ձեռք դպցուած չէր, բայց տոքթէօրին խուցն աւարի տրուած էր, ինչպէս իր սենեակն։ Ապշութիւն մը կը խառնուէր այն սոսկումին զոր առաջ կը բերէր ահաւելի ոճիրն։ Ուրո՞նք կրնային ըլլալ այս սոսկալի եղեռնը յղացողներն ու գործադրողները։ Օտարականներ անշուշտ, երկրէն անցնող թափառաշրջիկներ, վասնզի աւանին մէջ ոչ ոք պիտի համարձակէր ձեռք վերցունել այդ երկու ծերերուն վրայ, զորս ամեն մարդ կը սիրէր, կը յարգէր։

Դիւրին էր հասկնալ թէ մարդասպաններն ի՛նչ կերպով գործած էին։ Պատէն վեր շուլլուելէ յետոյ՝ տան մէջ մտած էին պարտէզին վրայ նայող դռնէն զոր բաց գտած էին, յետոյ ուղղակի տոքթէօրին ննջասենեակը գացած էին, զոր գիտէին անշուշտ։ Բժիշկն աղմուկ լսելով արթնցած էր, ուզած էր ելլել, և սպանուած էր այն միջոցին երբ անկողնէն վար կ'իջնար։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ ՕԳՈՍՏ. 31/12 ՍԵՊՏ. 1895

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԹԱՂԱՅԻՆ ԱՆՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

Սկիւտարի Ս. Կարապետի թաղը բազմամարդութեան տեսակէտով յետին թաղերէն մէկն է մայրաքաղաքիս մէջ. բայց քանի մը պարագաներ անոր բացառիկ կարեւորութիւն կուտան։ Այս թաղին մէջ էր որ բացուեցաւ Ճեմարանը, միջնակարգ կրթութեան առաջին կանոնաւոր հաստատութիւնը Պոլսահայոց մէջ։ Վերջին անգամ այս թաղին եկեղեցին էր որ հրդեհի զոհ գնաց և գրեթէ ամբողջովին վերաշինուեցաւ, և յօրէ ամենէն պայծառ վիճակի մէջ պահուած եկեղեցիներէն մին է։ Այս թաղն է որ տանց դպրոցի միայն Ճեմարանի նիւթական չէ՛ քին ալ հովանաւորութեամբ քաջքաջելէն ի վեր, ու վերջապէս այս է այն եկեղեցին ուր մօտ քանի տարի քարոզեց Ս. Պատրիարք Հայրն, իր նկարագրին ազնուութիւնն ու պարզութիւնն բան մը թողլով անոր մէջ, նոյն իսկ պատերուն վրայ, որք գրեթէ բոլորովին մերկ են, գովելի կերպիւ զանազանելով ուրիշ եկեղեցիներէ, ուր կարծես թէ պատկերներուն չատութիւնը բարեպաշտներուն ուշադրութիւնը կը ցրուէ։ Սրբազան քարոզին հոն այնքան կարեւոր տեղ մը գրաւած էր որ աւելի բարձր պաշտօնի մը կոչուելէն ի վեր թափուր կը մնայ իր բեմը։

Ճեմարանին հրդեհէն ետքը, Ս. Կարապետի աղքատ աշակերտաց հաշւոյն Թաղական Խորհուրդը կողմէ նպաստ մը վճարուելով, թաղին աշակերտներն սկսած էին յաճախել մօտակայ Ս. Խաչի վարժարանները։ Այս կերպիւ աղէտ մը կարծես կը գործէր բարեյիշատակ Համբարձում Խիթքճեանի մեռեալ մնացած մէկ ծրագրին գործադրումին, որուն համեմատ Սկիւտարի երկու դրացի թաղերու դպրոցները պիտի միացուէին, ու պահ մը միացուեցան իսկ. բայց թաղային համերաշխութեան սկզբնաւորութիւն մը չուտ տեղի տուաւ թաղային անհաստատութեան, որ տիրող [illegible] է Պոլսոյ թաղերուն մատակարարութեան մէջ։ [illegible]

[illegible]

ԹԷՆՊԷՔԻ.—Իգտամ կիմանայ թէ Ելմտական Նախարարութեան և Րէժիի վարչութեան միջեւ տրուած որոշման մը համաձայն, օսմանեան բոլոր երկիրներուն մէջ՝ ի բաց առեալ Պաղտատի նահանգը, տեղական թէնպէքի մշակութով իւրաքանչիւր քիլօէն յարմար քանակութեամբ տուրք մը պիտի առնուի, որ պիտի բաժնուի Ելմտական գանձուն ու Րէժիի միջեւ և թէնպէքիի համար ի գործ դրուած արգի դրութիւնը պիտի ջնջուի։ Այժմ նկատողութեան առնուած է Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին գրութիւններն, որք կը վերաբերին այդ խնդրոյն։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդն աւարտած է այն խորհրդակցութիւններն, զորս կը կատարէր հրդեհ մարելու նոր դրութիւնն օսմանեան բոլոր երկիրներուն մէջ ընդհանրացնելու համար։ Առ այդ պատրաստուած կանոնագիրը տեղեկագրով մը մատուցուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, որ ներկայացուցած է զայն Նախարարաց Խորհուրդին։

ՖՐԱՆՍԱՑԻի մը կողմէ պատրաստուած դեղ մը, որ կը դարմանէ այգիներու մէջ պատահած տեսակ մը հիւանդութիւնները, պիտի փորձուի օսմանեան երկիրներու այգիներուն մէջ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութեան յանձնարարութեամբ, ծխախոտի Րէժիի վարչութիւնը տեղեկագրած է թէ իր պաշտօնեաներու 615ը՝ օսմանեան հպատակ են, 15ը՝ գերմանացի, 18ը՝ Անգլիացի, 28ը՝ աւստրիացի, 35ը՝ ֆրանսացի, 50ը՝ հելլենացի, 32ը՝ իտալացի և 25ն ալ զանազան ազգութեանց կը վերաբերին։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիբ Քըրրի երէկ պահականաւով Թարապիաէն Թօփխանէ գնաց և քարափին ելաւ։ Պահականաւը Մեծ կղզի գնաց։

ԱՆՎԷՐՍԻ օսմանեան հիւպատոս Րագանիյէ էֆէնտի երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ ընտանեօք։

ԳԱՐԱՏԱՂի գործակատար Գ. Պաքիչ իր որդւոյն՝ Աղեքսանդրի անուան տօնախմբութեան առթիւ, երէկ իրիկուն սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան ռուսական դեսպանն և այլք։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ Դուռը նուագուրդի դրած էր զինուորական պիտոյից յատուկ 150,000 քիլէ ցորենի մատակարարութիւնը։ Նուագուրդը մնացած է Թանթավիզատէ Հաճի Խալիտ էֆէնտիի վրայ։

ԿՐԹԱԿԱՆ Նախարարութիւնը տեղեկանալով որ Ղալաթիոյ Րիւշտիյէ վարժարանին ֆրանսերէնի դասատուին փոխանորդը աշակերտ մը ծեծած է, որ այդ պատճառաւ մէկ քանի օրէ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէ, քննութեանց ձեռնարկած է։

ԵԱՆՆԱԻ կուսակալութեան գանձուն փաստաբան կարգուած է Սեպուհ էֆէնտի, որ ի մօտոյ իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Տ'ԱՐՆՕ ԿՈՄՍԸ.— Հանրային պարտուց վարչութեան ընդհանուր տնօրէն տ'Արնօ կոմսը, այս օրերս Փարիզ պիտի ուղեւորի, ուր կը գտնուի իր կինը։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ, ընդհանուր տնօրէն օսմ. պանքային, որ Լոնտոն ուղեւորեցաւ, երկու ամսէն մայրաքաղաքս պիտի դառնայ իր կնոջ՝ Լէտի Էլէնի հետ։ Սըր Էտկար վերադարձէն յետոյ շրջաբերութեան պիտի հանէ իր կազմած Անթարբըռիգ Ժէնէռալ նոր ընկերութեան բաժնեթուղթերը։

ԻԶՄԻՏԻ Հէնտէք գիւղախումբին ու շրջակայից մէջ երեւան ելած անասնոց հիւանդութեան մինչեւ հիմա զոհ գացած են վեց հարիւր անասուններ։ Հոն ղրկուած անասնաբոյժին հրաման տրուած է հարկ եղած միջոցներն ի գործ դնելու համար։

ՑՈՒՆԱՑ Պատրիարքական Փոխանորդն երէկ սերպիական դեսպանատունը գնաց և Աղեքսանդր Թագաւորին անուան տօնախմբութեանը առթիւ, շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ դեսպան Պ. Վլատան Եօրկէվիչի։

—Ցունաց Պատրիարքը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած է Կրէտէի կուսակալ Աղեքսանտր Գարաթէօտորի փաշաի, որուն անուան տօնախմբութիւնն էր։

Պ. ԱՆՏՐԷ ՍԻՆԿՐՈՍ առջի օրը իր գրօսանաւով Պուրկազ կղզին գնաց և 25 ոսկի նուիրեց տեղւոյն յունաց եկեղեցւոյն վերաշինութեանը համար։ Ցայտնի է թէ այդ եկեղեցին երկրաշարժէն վնասուած ըլլալով անոր վերաշինութեանը ձեռնարկուած է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ժողովոյ մէջ ռուսական պատուիրակ Տոքթ. Եազօպլէֆ հրաժարած և անոր յաջորդած է Տոքթ. Գաբաքանովսքի։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԴԱՒԱՌՍ.— Օգոստոս 28էն 29, Պրուսաի քաղաքին մէջ քոլերաէ մահացու երկու դէպքեր պատահած են։ Առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

Օգոստոս 28էն 29, Այտընճըքի մէջ ութ դէպք, որոց չորսը մահացու։ Առաջուան բռնուածներէն հինգ մահ։

—Տիարպէքիրի ու Հալէպի մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

—Օգոստոս 28ին Ատալիաի մէջ առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

ԱՐՇԻՊԵՂԱԳՈՍԻ կղզեաց նահանգին մէջ լէմնի ու նարինջի ծառերուն վրայ երեւան ելած հիւանդութիւնը դարմանուած է դեղով մը, զոր պատրաստած էր նահանգին քննիչ-անասնաբոյժ հաղորապետ Քեազիմ պէյ։ Ձեռնհաս իշխանութիւնն այդ դեղէն պիտի ղրկէ ի Քառեաս ու Եաֆա, ուր այդ կարգի ծառերը միեւնոյն հիւանդութեամբ վարակուած են։

ՄԵԾ ԿՂԶՂԻ մէջ շինուելիք նոր օթէլին կառուցման համար նոր ընկերութիւն մը կազմուած է, որ կը բաղկանայ Սըր Էտկար Վինսընդէ, Մօռնիի դուքսէն, Պ. Պարքէրէ և այլ ծանօթ անձնաւորութիւններէ։ Անունը պիտի ըլլայ «Օթէլ տէ Բրէնս» և հարիւր քառասուն սենեակ պիտի ունենայ։ Կղզիի նաւամատոյցէն մինչեւ նոյն օթէլը կանոնաւոր կառքեր պիտի բանին։ Կամուրջէն մինչեւ Մեծ կղզի օրը չորս անգամ երթեւեկելու և միայն օթէլը բնակողներուն փոխադրութեանը համար արագընթաց երկու շոգենաւեր պիտի յատկանան։ Օթէլը՝ Սըմմըր Բալասէն աւելի կանոնաւոր պիտի ըլլայ։ Պիտի ունենայ քայլելու և պարահանդէսի ու նուագահանդէսի յատուկ սրահներ ինչպէս նաեւ հեծելանիւի հարթավայր մը, պարտէզ, ճաշարան եւ այլն։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ.— Մօտակայ նաւահանգիստները երթեւեկող Մախսուսէի շոգենաւերուն՝ յուլիսէն մինչեւ օգոստոս 10՝ քառասուն օրուան հասոյթը 110,000 ղրուշ աւելի եղած է՝ բաղդատմամբ նախորդ տարւոյն։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ.— Իզմիրէն կը գրեն թէ գերմանացի հնագէտներ արտօնութիւն առած են Բիրէնի կողմը խուզարկութիւններ կատարելու։ Այդ քաղաքին աւերակները ընդարձակ գետնի մը վրայ կը գտնուին։ Տապալուած սիւներ կան, ուրկէ կերեւի թէ այդ քաղաք երկրաշարժէն կործանած է։ Գերմանացիներն այդ կողմերը գործաւորաց բնակութեանը համար տեղեր շինած են, որով խուզարկութիւնք բաւական ատեն պիտի տեւեն։

ԳԱՍԹԷՄՈՒՆԻԻ նահանգին մէջ անասնոց հիւանդութիւն երեւան ելած ըլլալով, ձեռնհաս իշխանութիւնը երկու անասնաբուժեր պիտի ղրկէ։

ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՒ ՄՐՑՈՒՄ.— Իբրեւ անհիմն կը հերքուի Իգտամի այն լուրը թէ աւստրիական Հօլլոսօրք և խտիվական Էլ Գոհիէրէ շոգենաւերը մրցում մը պիտի կատարեն, որուն համար եօթանասուն հազար ոսկի գրաւ բռնուած է։ Էլ Գոհիէրէ երէկ իրիկուն Աղեքսանդրիա ուղեւորեցաւ, իսկ Հօլլոսօրք այսօր ճամբայ կելնէ Սալոնիկ կողմը երթալու համար։

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ մէջ առջի օրը անձրեւախառն սաստիկ փոթորիկ մը ծագեր է, սակայն ո և է արկած չէ պատահեր։ Բազմաթիւ առագաստանաւեր Քավաքի նաւահանգստին մէջ սպասեր են։

ԹՈՒԶ.—Կիրակի օրը Իզմիրի հրապարակը տարուած են 2934 բեռ թուզ և ծախուած են հետեւեալ գիներով. վար տեսակը՝ բեռը 67-70, երկրորդը՝ 80-110, առաջինը՝ 115-140 և օխ-ըլճէ՝ 150-160։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Երկուշաբթի առաւօտեան դէմ Էրզրումի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ հանրակառքեր հաստատելու համար մենաշնորհ խնդրած է տեղւոյն իսրայելիներէն Տէֆթէրտարեանէի պաշտօնեայ Պէհսա պէյ։ Պետական Խորհուրդը նկատողութեան առնլով առ այդ մատուցուած ծրագիրը, տեղեկութիւն ուզած է Սէլանիկի փողոցներուն լայնութեանը վրայ և սիանգամայն թէ խնդրարկուն ի՛նչ պայմաններ յանձն կառնու այդ փողոցները լայնցնելու համար։ Ցայտնի չէ թէ խնդրուած այդ մենաշնորհը կը հակառա՞կի թէ ոչ տեղւոյն Թրամուէյի ընկերութեան մենաշնորհին։

ԿԱՐՄՐԱԽՏ.—Կ'ըսուի թէ Մեծ կղզիի մէջ կարմրախտի դէպքեր պատահած են։

ՈՂՋ ԱՅՐԱԾ.—Առջի օրը Գասըմ Փաշաի մէջ, տարիքոտ թուրք կին մը ողջ այրեցաւ։ Մէկ կողմը մասամբ կաթուածահար ըլլալով անկողնոյ մէջ կը գտնուէր։ Սիկառէթ մը վառած պահուն անկողինը բռնկեցաւ և խեղճ կինը բոցերուն մէջ այրեցաւ։ Դրացիք հասնելով կրակը մարեցին։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.—Առջի օրը, Պօմօնթիի գարեջուրի գործաւորներէն միոյն կինը՝ Անկելի կոչի բռնուեցաւ Աննէթա անուն աւստրիացի կնոջ մը հետ և զայն վիրաւորեց։ Անկէլի հարցաքննութեան ենթարկուեցաւ։

—Առջի իրիկուն ի Ղալաթիա, Քատիֆէլի գինետան մէջ կռիւ մը ծագեցաւ Զէնպէրլի Թաշի բաղնիքին տիրոջը՝ Ալի պէյի և Ալի անուն պարսիկի մը միջեւ։ Բաղնիքին տէրը վիրաւորեց պարսիկը գլխէն։

—Անցեալ իրիկուն ի Բերա, Բարազ Քէօբրի, մէկ քանի մարդեր կը կռուէին։ Գրիգոր անուն մարդ մը միջամտեց, սակայն կռուարարներէն Բէթրօ դաշոյնով վիրաւորեց զայն ոտքէն։ Ամենքն ալ ձերբակալուեցան։

—Երեքշաբթի գիշեր Ղալաթիոյ մէջ դատարկաշրջիկ Ապտի վիրաւորեց իրեն վաճակակիցներէն Օսմանը։ Ոստիկանք ձերբակալեցին Ապտին։

—Առջի օրը Թոփխանէի Թաղապետական պարտէզին առջեւէն անցնող կառք մը տապալեց Էմին անուն եօթանասուն տարեկան ծերունի մը, որ ձեռքերէն և այլ տեղերէն վիրաւորուեցաւ։ Կառապանը՝ Տիմիթրի ձերբակալուեցաւ։

ԱԶԴ ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Անատօլուի երկաթուղեաց տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ սեպտեմբեր 3/15էն անդին, յորում կը սկսի գործադրուիլ աշնան եղանակին կառախումբերուն ուղեցոյցը, Ֆէնէր-Պաղչէ գացող ու անկէ եկող կառախումբերուն երթեւեկը պիտի դադրի։

ՀԵՐՔՈՒՄ

Արդարութեան պարտք մը կատարած ըլլալու համար կուգանք յայտարարել թէ բոլորովին սխալ է նաեւ այն տեղեկութիւն զոր ի մէջ այլոց «Նիկոմիդիոյ թեմը» խորագրով յօդուածի մը մէջ հրատարակեց Հայրենիք 1254 թուով, իբր այն թէ Հոգաբարձութիւնս տեսնելով թաղիս Ազգ. երկսեռ վարժարանաց Տնօրէն-ուսուցիչ Պօղոս էֆէնտի Ծինճինեանի անկարողութիւնը՝ չորս ամիս առաջ որոշեր է հրաժարեցնել զանի։

Այդ տեսակ որոշում մը երբէք տրուած չէ ժողովիս մէջ. ինչ որ ստուգապէս գիտենք և կրնանք հաստատել, սա է թէ՝ Ծինճինեան անցեալ դեկտեմբերի դէպ ի վերջերը խնդրոյ մը համար իր պաշտօնէն հրաժարած է, և Հոգաբարձութեանս մէկ երկու անդամին միջոցաւ թաղիս Պատ. խորհրդոյն կրկին ու թախանձագին խնդրանաց վրայ միայն զիջած է վերստանձնել իր պաշտօնը, բան մը որ կը հաստատէ նաեւ թէ յիշեալ էֆէնտին ինչպէս առ հասարակ բոլոր թաղեցւոյն և քաղաքացւոց, նոյնպէս և թաղիս վարչական մարմնոց համակրութիւնն ու վստահութիւնը վայելած է միշտ և կը վայելէ, իւր բոնական ընթացքովը, անբասիր վարքովը և արդիւնաւոր պաշտօնավարութեամբը։

Մնամք յարգանօք Ազգ. երկս. վրժ. Հոգբրձ.

Վ. Ատենադպիր — Ատենապետ
Մ. Ա. ԲԷՅՄԷԶԵԱՆ — Ա. Ս. ՉԱՐՔՃԵԱՆ

29 Օգոստ. 1895
Ս. Կարապետ Թաղն
յԱտաբազար

ԱԶԴՔ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ

1890ի 4% բրիօրիթէ օսմ. պարտաթուղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ թիւ 10 կտրօնները 1895 սեպտ. 1/13էն սկսեալ ներկայացուելու են օսմ. կայս. պանքան թուագրեալ պարտքրօններուն հետ, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը կէս օրէն առաջ ժամը 10էն մինչեւ 2.30 յետմիջօրէի։

Ջնջուած պարտաթուղթերը ինչպէս նաեւ յետամնաց կտրօնները ներկայացուելու են նոյն թուականէն սկսեալ, երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը, նոյն ժամերուն։

Ցանձնուած կտրօններուն և թուղթերուն փոխարէն ընկալագիր մը պիտի յանձնուի իրենց որ շրջաբերութեան թուականէն տասն օր ետքը ներկայացուելու է օսմ. կայս. պանքան Ղալաթիա։

—1890ի 4% Օսմանիէ օսմ. պարտաթուղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ թիւ 11 կտրօնները ներկայացուելու են 95 սեպտ. 1/13էն սկսեալ օսմ. կայս. պանքան, թուագրեալ պարտքրօններուն հետ, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը կէս օրէն առաջ ժամը 10էն մինչեւ 2.30 յետ միջօրէի։

Ջնջուած պարտաթուղթերն ինչպէս նաեւ յետամնաց կտրօնները նոյն թուականին ներկայացուելու են երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը նոյն ժամերուն։

Ներկայացուած կտրօններուն և թուղթերուն փոխարէն, ընկալագիր մը պիտի յանձնուի իրենց որ շրջաբերութենէն տասն օր ետքը ներկայացուելու է օսմ. կայս. Պանքան Ղալաթիա։ 5—5

Զատի անոտի

ՆԻԱԿԱՐԱՆ

Քանի մը օրէ ի վեր Նիակարաի ջրվէժը, բնութեան այս հրաշալիքը զոր միմիայն կը գերազանցէ Զամպէզի ջրվէժը, աշխատութեան հասարակ գործիք մը եղաւ որ տոլարներ պիտի արտադրէ իր ջրերուն երջանիկ սրտօնատէրներուն համար։

Նիակարաի ջրվէժէն հիմակ կը դարձուին այնքան ջուր որքան պէտք է 3000 ձիու ուժ արտադրելու համար, որ ելեկտրական ուժի փոխուած է հոկայ ջրանիւներու միջոցաւ։ Ջուրին քանակութիւնը չատ աննշան է բաղդատմամբ Նիակարաի ջուրին տարածութեանը, բայց այն գաղափարը թէ ջրվէժը պիտի գործածուի իբրեւ հասարակ գետ մը, պիտի տրտմեցնէ չատ զգայնոտ հոգիներ։

ՎԻԹԽԱՐԻ ՆԱՒ ՄԸ

Կը ծանուցուի թէ Համպուրկի անդրատլանտեան ընկերութիւնը արտասովոր մեծութեամբ նաւ մը պատրաստեր է Տըլլինի մէկ նաւարանին։ Երկաթատակ այս նաւն առ նուազն 20,000 տակառաչափ տարողութիւն պիտի ունենայ։ Այժմ, ամենէն մեծ անդրատլանտեան նաւերը գրեթէ 13,000 թոնօ տարողութիւն ունին։ Եւ ասոնց մէջէն ալ Լուտանիան ու Քամբանիան միայն այս ծաւալն ունին։ Համպուրկի ընկերութեան հսկայ շոգենաւը պիտի յատկացուի մանաւանդ ապրանաց փոխադրութեան։ Սակայն պիտի կրնայ նաեւ ընդունիլ 200 ուղեւոր իր խուցերուն մէջ և 1500 ուղեւոր կամրջակին վրայ։ Տասն ամսէն պիտի յանձնուի շինուած։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Վիէննացի դերասանուհի մը, օրիորդ Հեամիճ Մարկօ, Հունգարիոյ կառավարութեան ուղղեց ինքնաձիր խնդրագիր մը. կը ծանուցանէ իր նշանուիլը պրուսատակցի մը Պ. Ցուլիոս Մարսէյի հետ, և փափաք կը յայտնէ որ իր ամուսնութիւնը քաղաքային առաջին ամուսնութիւնն ըլլայ ի Հունգարիա։ Նշանածը ի ծնէ հրեայ է և օրիորդը կաթոլիկ։ Երկար ատենէ ի վեր կը պաշտեն զիրար, կը յայտարարեն որ իրենց «քաղաքային առաջին ընտանիքն» ըլլալու փափագը նշանտուքի օրէն կը սկսէր։

ՁԿՆԵՐՈՒՆ ՔՈՒՆԸ

Ձկնասէր գիտնական մը հետաքրքրական փորձեր կատարեց ձուկերուն քունին վրայ։ Ուշի ուշով քննութենէն ետք գտաւ որ անոյշ ջուրի ձուկերէն՝ կարմրակն ձուկը (gardon կամ rouge), սպիտակաձուկը (ablette), սպիտակ խարակաձուկը (goujou) ծածան, տիրկնուն (tanche) և խայտախարիւ չանաձուկը (squab) ցամաքային անասուններուն պէս որոշ ժամանակներ կը քնանան։ Հաւանական է որ քունի նոյն պգեցութիւնը կը զգան լճի ձուկերն ալ. սասոնցմէ ամենէն աւելի հետեւեալ ձուկերը չատ քնոտ են. չըթնաձուկ (labre), օձաձուկ և տափակ ձկանց ամէն տեսակները։ Գիտնականը հաստատապէս կը պնդէ թէ՝ որչափ ինչ կրցած է դիտել, ոսկեձուկն և գայլաձուկը երբեք չեն քնանար, թէ և երբեմն կը հանգչին։ Բայց ձուկերուն քնանալու ազդումը՝ օդերեւութաբանական յարաբերութեանց համեմատ կը փոխուի. իրենց հանգչելու ժամանակը միշտ գիշերը չէ։

ՄԱՐԶՈՂ

20 տարուան յաջողութիւն. Տոքթ. Է. Սանա, բրոֆէսոր բժշկական մարձումի (մասաժ), մասնագէտ յօդացաւերու։ Նախկին օգնական կայս. ու արքայական բժիշկներու։

Դիւել Ծանիի գեղարանը, Պոլիս, Փառմաքի Պուխթանիք (Քանդիք) Բերա, ժամը 1էն 6, Բերա Թիւնէլի հրապարակ. Ջիմպիւլ փողոց թիւ 2։ 416 1—10

ՎՐԻՊԱԿ.— Երէկուան Արեւելքի «Կիլիկիոյ յիշատակներուն» չորրորդ սիւնակին մէջ գտնուած՝ Նկարո—ն բառն ԱՆԿԱՐՈՒՆ պէտք է կարդալ, ինչպէս նաեւ նոյն երեսի հինգերորդ սիւնակին 44րդ տողին մէջ գործածուած բառը՝ ԳԱՆՁԱՐԱՆԻ։

Վաճառական

ՂԱԼԱԹԻԱ, Օգոստ. 31/12 Սեպտ. 1895

Անուանական	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ
100		1831	Քոն. Սէրի A } 1%	65 —
100			» » B	44 20
100			» » C	30 10
100			» » D գոցուած	28 21 Գ.Կ.
400			» » D բացուած	28 22½ Գ.Կ.
100			» » D միջօրէ	28 23½ Գ.Կ.
100		1870	Ռումէլ. Երկ. գոցուած	141 3/8
Փր. 500			բացուած	115 1/8
			միջօրէ	145
Անկ.	Վճ.			
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	— — —
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օթ.	11 16
10	5	1872	Օսմ. Օթ. տր. Շ. Է. Վ.	6 27
140	140	1878	Լաւբիւսմի	68 —
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	605 —
500	500	1889	Երկաթուղիք (Պրթ.	315 —
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ. 5%	11 97
500	500	1882	Թրամուէյ (Պրթ.	500 —
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	21 33 Գ.Կ.
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	3 13
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովը. Ընկ.	7 55
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	156 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԴԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 ծամի	2	40
1 ամսուան համար	5	—
1 օրուան համար	1	—
Օգոսը	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	80

ՍԹԻԼԱՆՑ ՆՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 ծամի	Ֆր.	3	50
1 ամսուան համար	»	8	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Անգլ. ոսկի	Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	13
20 Ֆրանքնոց		87	37
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	20
Քրիմիջ		51	20
Ռուպլ Թղթադրամ		8	44
Մէճիտիյէ		108	14
Մանր արծաթ		102	—
Մէթալիք		98	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի		6	—

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐԱՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	—
Փարիզ »	Ֆր.	23	—
Վիէննա 8 օրուան	Ֆիոր.	11	—
Պերլին չէք	Մարք.	18	15 1/2

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 11 Սեպտեմբեր			
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կոնվէ.	Ֆր.	45	05
» » C	»	28	80
D (Բացուած	»	26	62
D (Գոցուած	»	26	55
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	148	1/4
Բրիօրիթէ	»	— —	—
Մարսայլի Պարտաթուղթ		— —	—
Օսմանիյէ		— —	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	506	87
Պանք Օթոման (անուանին.)	»	763	75
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	102	07
» » 4½%	»	107	15
» Իտալական	»	90	75
Քրէտի Լիոնէ	»	845	—
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	— —	—
Քոմփթուառ տ'Էսքոնթ		— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	3305	—
Եգիպտական Միացեալ		— —	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	280
ՎԻԷՆՆԱ 11 Սեպտեմբեր			
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆիօրին	77	40
Օսմ. Ռէժի	»	244	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		121	10
» Փարիզի	»	47	85
ԼՈՆՏՈՆ 11 Սեպտեմբեր			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	Ա. Ո.	65	50
» » B	»	44	75
» » C	»	28	75
D (Բացուած	»	26	50
D (Գոցուած	»	26	50
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (երաշխ. բնալ.		— —	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով		— —	—
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	20	43
Այտընի Երկաթուղի	»	14	—
Միացեալ Եգիպտական		— —	—
Առանձնաշնորհեալ	»	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտ	»	107	87
Ռանթ Հելլենական 5%	»	33	—
» 4%	»	35	—
Պուլկար. Փոխառ. 6%	»	95	—
» » Նոր 6%	»	97	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	400
ՊԵՐԼԻՆ 11 Սեպտեմբեր			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք		99	70
Ռումէլիի Երկաթուղի		138	40
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ.	»	95	10
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	335
» Փարիզի » 3 ամիս		80	75
Մակեդոնիոյ երկաթուղի		— —	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)
Նորանոր գործիքի մը մ'ջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել և բուժուած վերադառնալ։ կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկի, ճաշակ, ևայլն ... Ակռա ըստ հարկին ծակել, ... արուեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, (առանց տախտակի), ծամողութիւն, եւ աւաղ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ «Սկոտլին» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք ամսուան յատուկ եղանակաւ կը բուժեն, ինչպէս նաեւ ամենայն ակռայից դեղերու, եւ նորանոր ակցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։
Թ. 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Խանիի գործքրատան վրայի յարկը ճիշդ Չպուքճեանց դէմը)։
Գաղղիական յամս որք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը թիւ 1 նոր բացուած Խրիստոֆորի փողոցին ամէն օր։
Ց. Տ. Հաստատելու համար Եւրոպիոյ, եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու ժամանները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր ցաւեր կ'ընդունին Բերայի գործատեղին։ 410

ՌՈԲԷՐԴ ՔՈԼԷՃ
Սոյն Քոլէճ, հաստատեալ կայսերական Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպական ու Ամերիկեան նոյնօրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կազմ մը, որով կը կառավարուի. նաեւ ընտիր եւ յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Պուլկարերէն, Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի գրադարան մը, իբր 8000 հատ ընտիր բաղկացեալ, երկրաբանական, հանքաբանական, կենդանաբանական եւ բուսաբանական հաւաքածոյներ, եւ Բնագիտական, Տարրաբանական, Բնախօսական եւայլ բազմաթիւ գործիքներ։
Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց, նոր տնօրէնութիւնը եղած են բնական գիտութեան դիւրութիւններ ընծայելու համար։
Ռոպէրդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ գրական եւ գիտական ուսմանց լեզուն Անգղիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզուն եւ տոհմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի եւ դպրութեան համար գծեալ է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պէտք է հետեւի իւրաքանչիւր հայ ուսանող։
Հաստատութեանս քարաշէն եւ հոյակապ շէնքերն կառուցեալ են ի Ռումէլի-Հիսար, Վոսփորի Եւրոպական կողմը գտնուող բերդերուն ետեւը բլուր մը վրայ, որոյ դիրքը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն եւ ամենէն առողջարարն համարուած է։
Քոլէճի յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 3/15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Ռումէլի-Հիսար։ 367 19—24

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՔՈԼԷՃ
Տնօրէնութեամբ Պ. Պ. Ֆօռի
Քումպարաճի փողոց
Ցայտագիր Ֆրանսայի Լիսէներու։ Կատարեալ ուսուցում յունարէնի եւ թուրքերէնի։ Վարժարանը կ'ընդունի ցորեկօթիկներ, կէս գիշերօթիկներ ու գիշերօթիկներ։
Դպրոցը պիտի բացուի սեպտեմբեր 11/23ին։ 401 12—20

ՏՈՔԹ. Գ. ՃԵՐԻԹՃԻ
այս անգամ իր բնակութիւնը Մազրիգիւղ, Մուհասէպէճի փողոց (Խօկէլէ ճատտէ) թիւ 35 տունն հաստատած ըլլալով, հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժամ 7—10 (Ը. Թ.) իւր բնակարանին մէջ. կը դարմանէ ամեն տեսակ ներքին եւ արտաքին հիւանդութիւններ. չորեքշաբթի օրերը ձրի։ 377 19—20

ԾԱՂԿԱՐԱՆ—ՇԱՔԱՐԱՇԱՏՈՒՆ
"Օ ՔԱՄԵԼԻԱ"
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒԻՔՍԷՔ ՔԱԼՏԸՐԸՄ ՓՈՂՈՑ
ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԿԱՅԱՐԱՆԻՆ ՄՕՏ ԹԻՒ 105
Պ. Պ. Ա. Նօ լիքօ եւ Ա. Քալիօտիս պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ նոր ծաղկարան մը եւ շաքարատուն մը (Բ.ՏԻ.ԸՌԻ—ՔՈՆՖԻՍԸՌԻ) մը հաստատած են
ՕՔԱՄԵԼԻԱ
անունով։ Եւրոպիոյ յաւագոյն շաքարատուններէն եկած շաքարներ, խորտիկի եւ կոնոնքի պիտոյք ինչպէս մոմ, պսակ եւ լն պիտոյք նշանդրէքներու համար։ Ծանօթնարա բուժիւնը արագ ու փութով կը կատարուին. իրենց հաստատութիւնը յանձնարարելի է նիւթերու լաւ ճաշակովն ու գիներու համեմատութեամբը։
Տէրերը կը յուսան որ թէ պիտի քաջալերուին հասարակութենէն։ 363 8—13

A LA SORBONNE DE PARIS
ԿԱԶԱՅԻՆ ԸՄՊԵԼԵԱՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՔԱՐԱՕՂԼԱՆ ՓՈՂՈՑ, 17

Պ. Լ. Շօր, տէրն այս գործարանին, պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ այսուհետեւ կազային ըմպելիները իր գործարանին մէջ պիտի պատրաստուին զտուած ջուրով, գերմանացի հռչակաւոր բրոֆէսորին դրութեան համեմատ։ Հասարակութիւնը կը հրաւիրուի օգուտ քաղել այս նորութենէն։
Լ. Շօր կազէօզները կը գտնուին ի Բերա-Բալըգ, Սըլանիկի Քաֆէ, ի Բաթիսըռ Ֆրանսէզ, Բաբբիկ քով եւ այլն։ Տուն ալ կը ղրկուի։ 320 21—26

QUININE
Մոնթիոն մրցանակը վարձատրութիւնն է այն մարդոց որք օգտակար հանդիսացած են գիտութեան և մարդկութեան. Բելգիէ ասոնց կարգը դասուած է, քինինի գիւտին պատճառաւ։ Առանց քինինի բժշկութիւն չիկայ։ Այս թանկագին դեղ այսօր ամենուն կը տրուի՝ սխեալ մեծութեամբ փոքր գեղահատերով։ Անոնք որ գլխացաւէ, տենդէ, ջղացաւէ, յօդացաւէ, կռիէ կամ ինֆլուէնցաէ կը տառապին, գիտեն թէ այս քաբսիւլներն ամենազօր են։

Օ Զ'ՕԼԻՎԻԷ Տ'ՕՐԻԱՆ
ԻՒՂԵՐԷՆ, ՄԱՐՏԻԶ ԵՒ ԸՆԴԵՂԷՆ
ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ, ԸՆՏԻՐ ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՑ
Միւշէիրի լէի ճշմարիտ տուպրակի Չէքը Գին 7½
19. Կալաթա, Օսմ. Պանքայի կից, Մէտրէսէ փողոց. 19
Ընտիր կշիռ, չափաւոր գին, ապրանքները կը ղրկուին, քաղաք թէ գիւղ, մինչեւ տուն։
Վճալ մանց դիւրութիւն 333

ԱԿՆԱԲՈՅԺ
ՀՆԴԻԿ ՆԷՎԱՊ ԱԼԻ ԽԱՆ
Նշանաւոր ակնաբոյժ հնդիկ Նէվապ Ալի Խան երկար ատեն յաջողութեամբ ի գործ դրած է այդ արուեստը։ Սամսոնի ու օսմանեան ուրիշ գաւառներու մէջ գտնուած եւ մանաւանդ Պուշ ատաի մէջ քանի հինգ տարուան կոյրի մը աչքերը բացած է։ Նէվապ Ալի խան այս անգամ մայրաքաղաքս եկած եւ հաստատուած է Ղալաթիոյ աշտարակին հանդէպ՝ անկիւնը գտնուած քարուկիր տան երրորդ յարկը, ուր ամեն օր ժամ 1էն 8, կ'ընդունի հիւանդները. չորեքշաբթի օրերը ժամ 1էն 5, ձրի կը դարմանէ։ 364 23—30

ԻԼԱՆ
ԽԱՋԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ
Հէրէքէ Փապրիգայի հիւմայունը լազըմէսի իչուն մէվգըի միւնագասայա գօնուլան տինէլէրի 20/22 տէն 500 վէ 28/30 տէն 1000 քի ճէման 1500 ամիք գըրէ ֆէլամօր հարիրին թէնզիլը ֆիյամ իլէ իթա իմմէք վէ չէրաիթը միւնագասայը անլամագ իսթէեէնլէրին թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա Խազինէի Խասսաի չահանէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
27 աղուսթոս 311 2—3

ԻԼԱՆ
ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ
Խազինէի Խասսաճա ալընաճագ Բուզէնը ղէյմին իլլուը րուժինի Չինճի ճուլաա իրմէօի կինիւ գարարը գամիսի միւլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհաեա կէլմէլէրի իլան օլունուր։
27 աղուսթոս 311 3—3

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Չինճի Օրտուի հիւմայունա մէնսուպ 7ինճի սիւվարի ալայը զապիթանըն կէչէն 92 վէ 93 սէնէլէրինէ մահսուպէն նիզամիէ խազինէսինտէն վէրիլմիչ օլան ճէման 10 գըթա սուրէթ գայ օլունդընտան մէզքիւր սուրէթ հէր քիմին էլինտէ իսէ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւնէ գատար կէօթիւրիւպ մուհասէպէյէ տայրէ-ի 4իւնճիւ չուպէսինէ թէսլիմ էյլէմէսի վէ խուլիմէտիկի Բագուտիրտէ գայտան տէկիրլէրի իթա օլունաճագը իլան օլունուր։
Նօ. 69 1—3

GEBRÜDER BOMONTI
ՊՕՄՕՆԹԻ ԵՂԲԱՐՑ
ԳԱՐԵՋՈՒՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ Ի ՖԷՐԻ ԳԻՒՂ
ԿԱՐՏԱԴՐԷ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՋՈՒՏ ԳԱՐԵՋՈՒՐ
ՏԱԿԱՌՈՎ ԵՒ ՇԻՇՈՎ ԸՍՏ ԲԱՎԱՐԻԱՅԻ ԴՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԱՌԱՆՑ ԱՍԻՏ ՍԱԼԻՍԻԼԻՔԻ
Գործարանն Եւրոպական վերջին դրութեամբ կազմաւորեալ է։

ՓՇՕՐ ՊՐԱՈՒ
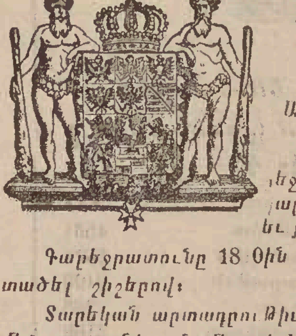
Միւնիխ, Պավիէռ
Հայթայթիչ Գերմանիոյ կայսր ու Բրուսիոյ թագաւոր Վիլհէլմ Բ.ի
Պաւիէրայի գարեջուր, Կ. Փշորի գարեջրատան Առեւտրական Խորհրդական
Աւստրիոյ-Հունգարիոյ թագաւոր կայսեր եւ Պաւիէրայի խնամակալ իշխանին
Առաջնակարգ գարեջուր Պաւիէրայի, ուրիշ ամեն գարեջուրներէն վեր ի վեր, բոլորովին զուտ, համեղ եւ զօրարար ըմպելիք, ամեն եղանակներու յարմար, ծանօթ եւ յաճախ նախընտրուած նշանաւոր բժիշկներու կողմէ։

Գարեջրատունը 18 Օին հաստատուած է. ինք առաջինը եղաւ որ 1854ին սկսաւ գարեջուր արտածել շիշերով։
Տարեկան արտադրութիւնն է 600,000 հեկտոլիտր։ Գինետներ Գերմանիոյ եւ Զուիցերիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ, ի Լոնտոն, Փարիզ, Հավր, Ռուէն, Պրուսէլ, Լիէժ, Անվէրս, Ամսդերտամ, Հաակ, Ռոթերտամ, Միլան, Հռոմ, Վիէննա, Նիւ-Եորք եւ այլն։
Միտալներ եւ վարձատրութիւններ՝ Միւնիխի [1854], Բէօլնի [1865], Փարիզի (1867, Վիէննայի 1873], Հավէնավի [1874], Ֆիլատելֆիայի (1876, Նիւրէնպէրկի [1882, ոսկի միտալ), Ամսթերտամի 1883, ոսկի միտալ], Պրուսէլի [1888, ոսկի միտալ եւ պատուոյ վկայագիր], Մելպուռնի (1889, առաջնակարգ արժանեաց շքադրոշ պատուոյ յիշատակութեամբ ցուցահանդէսներու։
Փշոր Պրաու գարեջուր ը կը վաճառուի հետեւեալ գարեջրատուններ.
Տէմէդրաքօբուլօ եղբարք քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, Ռուսաց դեսպանատան դէմ, թիւ 430։
Բոլոր Արեւելքի համար միակ ներկայացուցիչ եւ չէջով գարեջուր վաճառող է.
Փշոր Պրաու
Վիլհէլմ Բալդուր
Գասպար Աքինեան
Բերա Մեծ-Փողոց, 1888 25 49—78

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ընդ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 2,906,678

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԵՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վստահաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, եւ իրենց ցոյց տուած դրամական հրաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար վիճակ ներկայացնել. Նաեւ լոկ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած [illegible] 20,000,000 Անգլիական ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց եւ առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն եւ դրամադրամներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց եւ այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ցանկացողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 եւ 22 կ. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԻՄԱՆ ՊԱԳԸ ԱԻՐԱՍԲԼՐԻ

Զաթալճա խաթիկութեան մէջ Մարմարա [illegible] 1ինճի մէ 2ինճի ալայլարը իլէ 2ինճի Օրտաի հիւմայունս [illegible] ... 100 գրեկի ճէտիտ տագիգէ մուգապիլ 133 գրեկյի ճէտիտ [illegible] ... Նօ. 67 2—3

Ցէս մէ իզմիտ Փապրիգայի հիւմայունեար իչուն [illegible] ... 30,000 գրեկյի ճէտիտ [illegible] ... 31ինճի [illegible] ... 100տէ 5 [illegible] ... Նօ. 68 2—3

Տէօքմէտէն [illegible] Թագրմը, Թագրմ 20,000 [illegible] 0,000 պէհէր Թագրմր 12 ղրշ. Տէօքմէտէն [illegible] Թագրմը Թագրմ 20,000 իլա 40,000 պէհէր Թագրմր 8 ղրշ. 30 փարա։ Տէօք [illegible] Թագրմ 20,000 իլա 40,000 պէհէր Թագրմր 3 ղրշ։ [illegible] 31ինճի [illegible] 100տէ 5 [illegible]

Նօ. 66 3—3

ՈՍԿԻ ԱՍՂ

[illegible]

8/6 15—27

[illegible]

[illegible]	3200	[illegible]	1700
[illegible]	1500	[illegible]	1000
[illegible]	2800	[illegible]	4400
[illegible]	3200	[illegible]	3000
[illegible]	3500	[illegible]	3500
[illegible]	4000	[illegible]	8200
[illegible]	2000	[illegible]	2000
[illegible]	4300	[illegible]	3000
[illegible]	1200	[illegible]	2800
[illegible]	900	[illegible]	5000
[illegible]	5000	[illegible]	3600
[illegible]	1000	[illegible]	200

[illegible]

332

L'ANCRE · ԼԱՆՔՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 126 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ

1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ 180 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Լուտոն Զիշի, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հոխոս, գեր-նախագահ
» Ժոզէֆ Հոհոս, կայս. եւ արք. ներքին խորհրդական
» Քոյօմա Նարօ » » » »
Անթուան Բրօբէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր.
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ.
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան Թիւ 7,
302

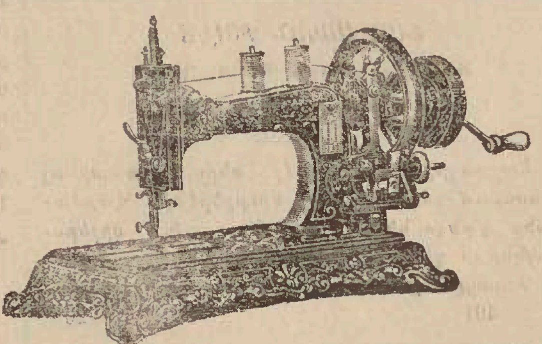
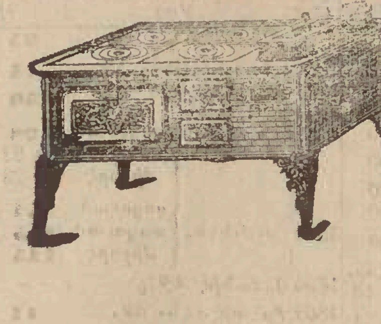
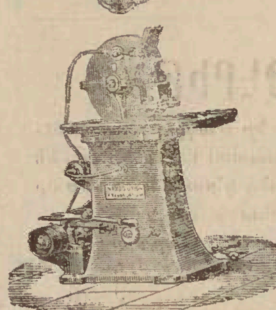
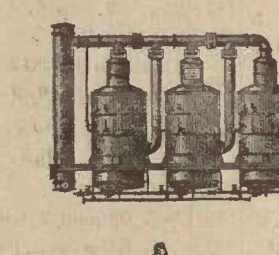

ԷՔՍԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ,
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Նալաթիա, Բէր էմպէ Բազար եւ Մէրքէզ փողոց, Թինարէթ խան [Նաւ կլին կեդրոնատեղի Բէժիի]

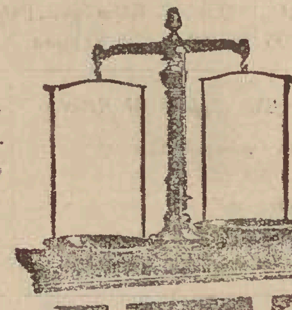
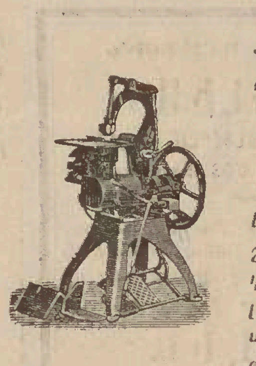

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու բարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի ամէ յաճախորդի ուզէ։ Զորզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 լիտր կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարա։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, [illegible] մեքենաներ, քերան բացող մեքենաներ, [illegible] եւ [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] մեքենաներ, ջրհաններ, հերկագործական մեքենաներ, չաղալ, գերմանական երկաթէ գերաններ, ասֆալտ, խայծղանաւոր քարոճ, խոհանոցի անօթ, կազի լամբարներ, ճենիչի կ. գմածք, պլսիբլէգ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

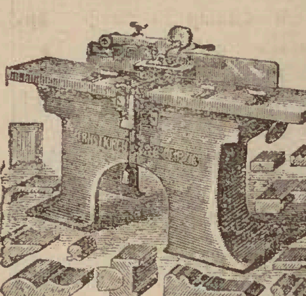
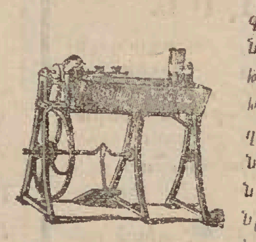

Մասնաճիւղք

ԱԹԷՆՔ, [illegible] փողոց, 11 [Նախկին Պարտ Աթէնքի]

Նոյնպէս

ՀԱՆ Կ. Թոփհանէ Թաղ, ՊԻՐԷՈՍ, Բլիւտոն փող.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ ՄԵՐՍԻՆ · ԻԶՄԻՐ ՀԱԼԷՊ · ՊԷՅՐՈՒԹ ԴԱՄԱՍԿՈՍ · ՔԱՒԱԼԱ ԵԱՖԱ

[illegible], Զմնդա, Բաղդատ, Քալամադա, Շիրա. [illegible] 36

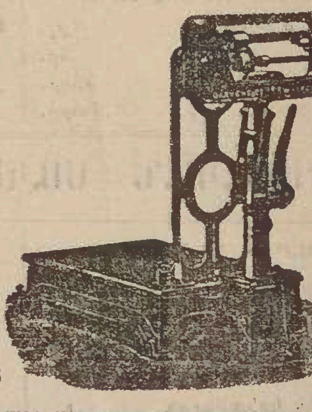

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հաստատեալ ի Փարիզ եր կեդրոնատեղին, Պոնէ փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,804
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Լիֆի»	»	114,500,000

Ի. Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Քարաքէօյի հրապարակ Եէնի-Խան, առաջին յարկ. 358

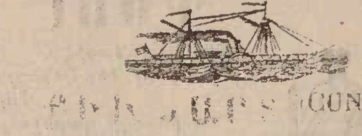

[illegible] CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
[illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնս
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4531
Էթրուրիա	7718	Սամարիա	3574
[illegible]	7391	[illegible]	2403
[illegible]	7268	[illegible]	2393
[illegible]	5587	[illegible]	2186
[illegible]	5517	[illegible]	2246
[illegible]	4566	[illegible]	2263
[illegible]	4557	[illegible]	1899
[illegible]	2143	[illegible]	1960
[illegible]	1878	[illegible]	12950
[illegible]	1614	[illegible]	12950
[illegible]	4845		

[illegible]

Պ. ԲՈՒՐՃԱ 2. ԽԱՆ գործակատար [illegible] Ալեքսանտր խան, Թիւ 401 Ղալաթիա

385

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ Ի ՄԱՐՈՒՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՒԲԻ ԸՆԿ.

Մարսէյլէ եւ Պոլսոյ միջեւ [illegible]

[illegible]

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible]

Դիմել գործակատար [illegible] Մահմուտ փաշա Թ. 108

133

ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳԱՃԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆԻ

Յունաստանի ու Սերպիոյ Թագաւորը եւ Յունաստանի գահաժառանգ Փոնսթանթին իշխանը կը գործածեն այս զօնեաքըռեն եւ ըստ տարին էրէ մրցանակ ստացած է։

Բրակսէլ	1894	ոսկի շքադրամ զօնեաքի համար		Բրակա	1834	ոսկի շքադրամ զօնեաքի համար զանազան ըմպելեաց համար	
Վիէննա	1894	»	»	Բրակա	1894	»	սպիտակ գինիէ պատրաստուած զօնեաքի համ.
Անվէրս	1894	»	»	Շիքակօ	1893	»	մեծ մրցանակ մխարէթ խաղողէ պատրաստուած զօնեաքի համար
Լիօն	1894	»	»				

Տարին 2,000,000 ֆրանք սպառում ամեն կողմ։ 1893 օգոստոսէն 1894 փետրվարի վերջը 24,902 սնտուկ եւ 491 տակառ զօնեաք արտածուած է ի Թուրքիա, Պուլկարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Սերպիա, Մասուա, Հապէշստան, Անգլիա, Եգիպտ, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հնդկաստան

	տակառ	սնտուկ		տակառ	սնտուկ
Աւստրիական շոգենաւերով	70	7528	Բանէլլենիք շոգենաւերով	5	1009
Գերմանական »	70	1697	Ռուսական »	43	856
Մէսաժըրի »	4	1184	Ճօնսըն »	9	437
Ֆրէսինէ »		132	Խըտիվիյէ »	122	3572
Իտալական »	168	6487	Գումար	491	24902

Այս արտածումնք ապացուցուած են շոգենաւերու գործակալութեանց վկայագրերովն՝ վաւերացեալ Պիրէոսի քաղաքապետութենէն։

Ամեն ատեն գործարաններու ու մթերանոցներու մէջ 500,000 օխա զօնեաք պատրաստ կայ։

Ի Պիրէոս Արիսթիտի, Ալիբէի, Նիր Թա, աղջկանց վարժարանին մօտ, Գարօ Տ'Իսթ իա եւ երկաթուղւոյ մօտ 7 մթերանոցներ ունին։ Փափաքողք կրնան այցելել եւ պարո նակութիւնները տեսնել։

Մէթաքսա եղբարք 100,000 ֆրանք պարգեւով մը կապահովին թէ իրենց զօնեաքները անարատ խաղողէ ու գինիէ պատրաստուած են, ինչ որ հաստատած են բժիշկներ ու քիմիագէտներ, որոց անուններն նշանակուած են իւրաքանչիւր շիշի փաթթուած վկայագրերու մէջ։

Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ այդ զօնեաքը կը գործածուի։

Մէթաքսա եղբարք ի Պիրէոս Աք լոնի կամ Քարաիսքաքի հրապարակը գտնուած Ամբլօս անուն գործարանին մէջ խաղողի ոգիէ ամեն տեսակ ոգելից ըմպելիներ եւ մանաւանդ մեծ քանակութեամբ աղ կ րօմ կը պատրաստեն։ Այս վերջ նը տակառով կը ծախուի։

Միակ ներկայացուցիչք բովանդակ Թուրքիոյ համար, Թրեանտաֆիլօբուլ օսնղբարք, Ղալաթիա, Մումհանէ Թիւ 53 եւ 69։

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE	ANTIPYRINE
Effervescents	Effervescente
LE PERDRIEL	LE PERDRIEL
Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes	Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc.
Assimilation Sûre.	Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔԱՒԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց զմելիները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօհն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ամանք այդ զմելիներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական սառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զմելիներուն վարկը կը կորսնցնեն։

Ճօհն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զմելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական սառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

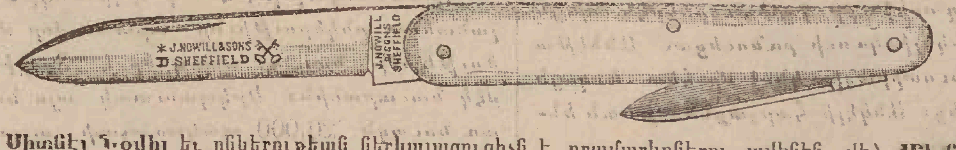

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլների դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ անժան բլուրէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. Նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, առաններու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու ծովային գինուորականաց յատուկ կոճակներ, Ֆոքիայի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։ Թի. 312

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն. Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոյալ Վինտզորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն եւ կ'արգելու մազերու թափիլն եւայլն. Այս դեղ, որուն տէրը չքադրամի արժանի [illegible] վերանորոգիչն է. Անյուսալի արդիւնքներ [illegible] վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է. Փափաքողաց պիտի [illegible] ութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն [illegible] Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրա[illegible] գործներու քով

[illegible] սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ. Այս եւս կը ծա[illegible] [illegible] ծախուած տեղերը։

COMP. [illegible] RUSSE

[illegible] NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 28/9 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 29/10 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով

Դշ. 30/11 Սեւաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 30/11 Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Սայիտ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 31/12 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 1/13 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Օգոստ. 29/10, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գլխաւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զաւոց շոգենաւին 263

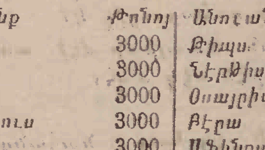

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	2500	[illegible]	2500

[illegible] Պ. Վ. ՎԻՊՕԼ Ի ԸՆԿ. [illegible]

330 31, Ձէյմօ Օղլու [illegible]